

Mijn weekblad

Redacteur Ton Oosterhuis

Op 1 april 1572 verloor Alva zijn bril, de geuzen veroverden Den Briel, het begin van de bevrijding van Holland. Voor *Mijn weekblad* een goede gelegenheid om het misverstand over een paar grote vaderlandse helden uit de weg te ruimen.

De verovering van Den Briel op de historische prent van Hogenberg.

Alva verloor zijn bril

Lumey die in 1572 Den Briel veroverde, en Brederode, de grote geus die in 1566 als eerste het vaandel van de opstand hief, waren twee volle neven. Beiden worden ze in onze vaderlandse geschiedenis geschetst als twee helden die zich lieten leiden door edele motieven zoals vrijheid voor alle burgers en gelovigen. De werkelijkheid lag toch iets anders. Beiden stamden uit een oud en machtig adellijk geslacht. Daaruit vloeiden rechten voort, maar ook plichten. De telg erfde niet alleen de titels en de heerlijkheden, maar ook een levenswijze, een mentaliteit en niet te vergeten de vetes en de bloedwraak uit het verleden. In tegenstelling tot de vorst en zijn ambtenaren, in tegenstelling ook tot de burgers en de kooplieden, die de nieuwe tijd vertegenwoordigden, stonden de meeste edelen nog met al hun vezels geworteld in de middeleeuwse riddertijd.

Die twee neven kenden ongetwijfeld de familie verhalen over hun beroemde en dikwijls beruchte voorvaderen. Zoals de levensgeschiedenis van die andere Lumey die honderd jaar eerder een bloedig spoor zou trekken door de geschiedenis van het bisdom Luik als 'het wilde everzwijn van de Ardennen'.

Hoogmoedig en eerzuchtig waren de twee neven in niet geringe mate. De Brederodes beweerden trots dat zij en niemand anders de ware graven van Holland waren. Ze raakten daarover vinnig in conflict gekomen met de Habsburgse koning, de enige die deze titel naar recht en wet mocht dragen. Niettemin liet Brederode in Vianen een munt slaan als graaf van Holland.

Lumey was vanaf 1559 in een verbeterde strijd gewikkeld met de hertog van Brabant, dus met Filips II, ter verdediging van zijn heerlijke rechten in Lummen. Deze eeuwigdurende ruzie leidde ertoe dat Lumey op velerlei wijze trachtte het koninklijke gezag in de Nederlanden afbreuk te doen. Daarin lag het basismotief voor al zijn handelingen gedurende zijn roerig leven. Want een vete kent nooit een vrede, alleen maar een wapenstilstand. Toen zijn strijd mislukt was probeerde Hendrik van Brederode vergeefs weer bij Margaretha van Parma in de gunst te komen. Hij overleed op 15 februari 1568 in Duitsland. Ook Lumey verzoende zich in zijn latere leven moeiteloos met de katholieke kerk. Zo heel erg principieel waren deze helden van onze vaderlandse geschiedenis dus niet.

Wat is het grootste probleem?

De venijnige en onterechte kritiek in de Engelse pers op minister Dijsselbloem roept de vraag op hoe onafhankelijk die journalisten daar eigenlijk nog zijn? Is dat geen groter probleem dan het financiële gehannes van die Cypriotische banken? Ik vind dat we ons daar meer zorgen over moeten maken dan over de economie van Cyprus. En dan zwijg ik maar over het kritiekloze napraten door Nederlandse journalisten.